MADİGANLAR

Gürültücü Bir Amerikan Ailesinde Kız Kardeşlik, Rekabet ve Büyüme Üzerine Canlı Bir Roman

yazan Miriam Michelson

Telif Hakkı

Madiganlar

© 2026 Library of Alexandria.

Tüm hakları saklıdır.

Bu baskı için hazırlanan özgün editoryal materyalin, düzeltmelerin, düzenlemenin ve tasarımın telif hakkı Library of Alexandria'ya aittir. Bu koruma altındaki unsurların hiçbir bölümü, yürürlükteki yasaların izin verdiği durumlar dışında, Library of Alexandria'nın önceden alınmış yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz, bir erişim sisteminde saklanamaz veya herhangi bir biçimde ya da herhangi bir yolla iletilemez.

Library of Alexandria tarafından yayımlanmıştır

LibraryofAlexandria.com

İÇİNDEKİLER

Giriş.....2
Ferisî Cecilia.....5
Bir Pagan ve Bir Püriten.....19
Neşeli, Neşeli Zingara.....36
Susunlar.....52
Irene'in Soyu.....69
Son Damla.....88
Mektup Yazmaya Hazır.....104
"İnsanın Şehitliği".....124
Kate: Bir Numara.....141
Koca Ana Gibson.....160

Önsöz
Okura Mesaj

İnsanlık Tarihinin En Büyük Kütüphanesini Yeniden Kurmak

Binlerce yıl önce Library of Alexandria, dünya bilgisinin kalbiydi — bilinen her uygarlığın bilgeliğinin toplandığı ve özgürce paylaşıldığı bir sığınak.

Sonra kayboldu.

Şimdi onu yeniden kuruyoruz — sizi de bize katılmaya davet ediyoruz.

Library of Alexandria olarak, her kitabı dünyadaki herkes için erişilebilir kılmayı hedefliyoruz — yalnızca basılı olarak değil, her dilde, her formatta ve her okur için.

Bunu şöyle yapıyoruz:

- **Gerçek Baskı Maliyetiyle Özel Basılı Baskılar** - İstediğiniz kitabı yüksek kaliteli bir karton kapaklı, zarif bir ciltli baskı ya da göz alıcı bir kutu seti olarak sipariş edin — yalnızca baskı maliyetini ödeyin. Ek ücret yok. Aracı yok.
- **En Büyük Eserlere Sınırsız Erişim** - Platon'dan Shakespeare'e, Tolstoy'a kadar binlerce zamansız klasiğin güzel, modern e-kitap ve sesli kitap baskılarının keyfini çıkarın. Nerede olursanız olun sınırsızca okuyun ve dinleyin.
- **Her Dil ve Lehçe İçin Modern Çeviriler** - Klasikleri açık ve anlaşılır bir dille yeniden ele alıyor, akla gelebilecek her lehçeye çeviriyoruz. Herkes, insanlığın en büyük fikirlerini anlayabilmeyi hak eder.

... adresini ziyaret ettiğinizde **LibraryofAlexandria.com** yalnızca kitaplara erişmekle kalmaz, uygarlığın bilgeliğini yeniden canlandırmak, korumak ve paylaşmak için yürütülen küresel bir harekete katılırsınız.

Bugün LibraryofAlexandria.com adresinden bize katılın

Birlikte, insan bilgeliğinin ışığının bir daha asla sönmemesini sağlayacağız.

Minnetle,

Modern Library of Alexandria Ekibi

Ziyaret edin: LibraryofAlexandria.com
www.libraryofalexandria.com
Ya da aşağıdaki kodu tarayın:

Giriş

On bir yaşındaki Cecilia Madigan, nisanın birinde oturup kendisi için yasal bir belge yazar. Aklı başında olduğunu ilan eder ve bir ay boyunca uslu duracağına söz verir. On maddelik listeyi tam adıyla imzalar. Nevada'da bir dağ yamacındaki evde birlikte yaşadığı ailesinin onun için başka planları vardır. Madiganlar, Virginia City adlı gümüş madeni kasabasında yaşayan kız kardeşlerden oluşan bir aileyi anlatan on öykülük bir derlemedir; daha kahvaltı etmeden en iyi niyetleri saldırıya uğrayan bir çocukla başlar.

Kitap, keskin ve duygusallıktan uzak bir mizahla güldürür. Çocukları sevimli değildir. Generaller kadar ciddi bir tavırla kavga eder, entrikalar çevirir, ittifaklar kurar ve kin tutarlar. Çevrelerindeki yetişkinler de onlar kadar canlı ve inatçıdır.

Yamaçtaki Kızlar

Bu tür aile portrelerinin hâlâ ne kadar taze hissettirmesi, kitabın verdiği keyfin bir parçasıdır. On dokuzuncu yüzyıldan kalma, büyüyen kızlarla ilgili pek çok kitap yumuşaklığa ve ahlaki derslere yönelir. Miriam Michelson aynı konuya muzip bir gözle bakar. Onun Madiganları, şefkat gösterilerini bir tür yapmacıklık sayar ve kavgalarını öfkelerinin tüm gücüyle çözer. Küçük Kadınlar'ı ya da Anne kitaplarını seven okurlar kalabalık evi ve kız kardeşler arasındaki rekabeti tanıyacaktır; ama buradaki hava daha ateşli, mizahsa daha kuru.

Michelson bu dünyayı tanıyordu. 1866'da doğdu ve Virginia City'nin Comstock Damarı'ndan çıkarılan gümüşle geliştiği Comstock maden bölgesindeki Nevada'da büyüdü. Kurmacaya ve kendi kitaplarını yazmaya yönelmeden önce San Francisco'da gazete muhabiri olarak çalıştı. Fizikçi kardeşi Albert Michelson 1907'de Nobel Ödülü'nü kazandı; ama bu, aile öyküsünün başka bir köşesidir. Miriam ise gazeteciliği ve A Yellow Journalist gibi

kitaplarıyla tanınıyordu; kadınlara oy hakkı mücadelesinde de etkin rol alıyordu.

Maden kasabası bu öyküler için önemlidir. Burası servetlerin bir anda kazanılıp bir anda yitirildiği, bir evin yamaçta herkesten yukarıda durabildiği, bir okul sınıfınınsa kredi puanları ve rekabet üzerine kurulu olduğu bir yerdir. Açılış sayfalarının deyişiyle baba, başarıya ulaşamamış, çabuk öfkelenen bir adam olabilir. Bu ortam aileye hem başına buyruk bir dayanıklılık hem de aşağıdaki kibar dünyadan tuhaf bir bağımsızlık kazandırır.

Savaş Hâlindeki Bir Aile

Öykünün çıkış noktası basittir. Birkaç kız kardeşin üçüncüsü olan Sissy Madigan, bu kez uslu durmak isteyen, güçlü duygulara ve ateşli bir gurura sahip bir kızdır. Etrafında kız kardeşleri, bir teyzesi, oğulları olsun istemiş bir babası ve rakiplerle dolu bir okul vardır. Herkesin puan tuttuğu bir evde kim sözünü tutabilir?

Devamındaki öyküler Sissy'den ailenin geri kalanına uzanır. Her biri kendi içinde tamamlanmış bir bölüm olan toplam on öykü vardır; dolayısıyla kitap, öyküler birer birer okunarak da keyifle takip edilebilir. İlk öykü, Ferisî Cecilia, kitabın havasını belirler: tempolu, gözlemci ve komik abartılarla dolu. Michelson görkemli benzetmeleri sever. Benzetmelerinde diplomasi, işçi anlaşmazlıkları ve gemi kazalarının dilinden yararlanır; böylece bir çocuğun şikâyetleri, çocuğun onlara biçtiği ölçüde büyür.

İsimler peş peşe gelir ve birkaç kız kardeşin takma adı gerçek adından farklıdır; ama aile birkaç sayfa içinde tanınır hâle gelir. Korseli beller, okuldaki kredi puanları ve yemek masasında hizmet eden Çinli bir hizmetkâr gibi dönemin ayrıntıları, aileyi tarihi Amerikan Batısı'na yerleştirir ve bunlar bir çocuğun gündelik çevresine duyduğu aşinalıkla, sanki sıradan şeylermiş gibi aktarılır.

Nelere Dikkat Etmeli?

Sissy'nin onur anlayışıyla başlayın. İlkelerine son derece büyük bir ciddiyetle bağlıdır; ama dünya onları durmadan akıl almaz biçimlerde sınar. Bir çocuğun adalet duygusu nerede biter, büyük bir gösteri yapma arzusu nerede başlar?

Ailenin duygulara nasıl yaklaştığına da dikkat edin. Madiganlar şefkati alaya alır; ama öyküler, onun derinlerde bir yerde yaşadığını durmadan sezdirir. Tatlı sözleri küçümseyen bir aile, birbirini önemsediğini başka nasıl gösterebilir?

Bir de kitabın ilk kahramanının ötesine nasıl ilerlediğini izleyin. Michelson, Virginia City'nin hâlâ canlı bir maden kasabası olduğu yıllarda yazıyordu; bu anı, her öyküye aynı yakın ve yerel havayı veriyor, böylece kitap capcanlı aile anılarından oluşan bir derleme gibi okunuyor. Bu Madiganlardan hangisinin sesi kulağınızda en uzun süre kalacak?

Ferisî Cecilia

Ben, Cecilia Morgan Madigan, aklım başımda ve beden sağlığım yerinde olarak, Nevada'nın Virginia City kentinde ikamet ederken, bu nisan ayının ilk günü aşağıdakileri ciddiyetle vaat ediyorum:

1. Önümüzdeki ay okulda 1 numara olacağım.

2. Baba'ya karşı sabırlı olacak ve ona katlanmaya çalışacağım.

3. Bep'e – Fom'a da, Irene'in ortağı olsa bile – iyi örnek olacağım.

4. Bu ay boyunca, bana ne yaparsa yapsın, Anne Teyze'nin hassas bitkisini bir kez bile çimdiklemeyeceğim.

5. Bayan Pemberton'ın gelmesi beklenmediği zamanlarda bile piyanonun arka ayaklarının tozunu alacağım.

6. Kate'in öfkesini denetlemesine yardım edeceğim; somurttuğunda onunla alay etmeyecek, onu kışkırtmayacağım.

7. Frank'e küçük bir anne olacak ve büyüyüp ailemize gurur verecek biri olmayı öğreteceğim.

8. Kate'in cebinden şeker aşırmayacağım – önce bana biraz vermesi için ona yalvar yakar olmadıkça.

9. Gazelle'i her gün, hiç aksatmadan çalışacağım; beş parmak alıştırmalarını çalarken gizlice kitap okumaktan vazgeçeceğim.

10. Irene'e katlanmaya çalışacağım. Onunla kavga etmemek için elimden gelen her şeyi yapacağım – ama o bencil bir şeytan ve her zaman haksız.

Bütün bunları, hiçbir şekilde zorlanmadan, kendi özgür irademle, hiçbir engel olmaksızın, iyi olmak istediğim için kendime ciddiyetle vaat ediyorum.

Cecilia Morgan Madigan (Sissy diye çağrılır), son doğum gününde 11 yaşındaydı.

Not: Tanrı yardım ederse hepsini başarabileceğimden eminim, yalnız 10 numara hariç – en zoru o.

Yarı giyinik hâlde oturup yazı yazan Sissy, kâğıdı derin bir saygıyla katladı, mühür yerine öptü, sonra da korsesinin içine sıkıca ilikledi.

Daha şimdiden kendini öyle erdemli hissediyordu ki niyetlerini yerine getirmek ona gerçekten gereğinden de fazla bir çaba gibi görünüyordu. Elbisesinin arkasını iliklemesi için Irene'in yanına gittiğinde, öyle kutsal hissediyor, öyle sabırlı, tertemiz ve yumuşak huylu bir ruha sahip olduğunun bilincini taşıyordu ki kız kardeşinin onu görmezden geliyormuş gibi kötü niyetle davranması ona düpedüz kutsala saygısızlık gibi geldi.

"Arkamı iliklemeyecek misin, Yarma?" diye çıkıştı. Barışı koruyacağına dair kendi vaadinin mürekkebi kurumadan, düşmanının öfkesini bu kadar başarıyla sınaması karşısında öfkelenmişti; oysa ona İsa gibi şefkatle davranacaktı.

"Güzelce rica et," diye sırıttı Yarma. Lakabı, ne kadar atletik olursa olsun başka hiçbir Madigan'ın onun kadar ustalıkla yapamayacağı bir jimnastik hareketinden geliyordu. " 'Lütfen' de."

"Öyle bir şey yapmayacağım. Yapman gerektiğini biliyorsun, her seferinde 'lütfen' dememi bekleyemezsin. Kendin de demiyorsun, seni gıcık şey!"

"Niye ağlamıyorsun?"

"Senin için ağlamayacağım – beni ağlatamazsın – çünkü –"

"Çünkü kendini tutamayıp ağlıyorsun! Herkes seni ağlatabilir, mızmız!"

Sissy ellerini göğsüne götürdü. Bu, öfkeli patlamasının hemen öncesindeki son anda kendini fiziksel olarak bir arada tutuyormuş gibi yaptığı, alışıldık bir hareketti.

Yarma temkinlice geri çekildi, kendi hamlesi için alan açtı.

Ama bu çatışmada ilk kurşun atılmadı. Kalbinin olduğunu sandığı yerin üzerine sıkıştırdığı belgenin hışırtısı Sissy'ye bir uyarı gibi geldi. Bir an bu duyguya direndi; sonra elleri yanına düştü. İşkencecisine sırtını usulca döndü ve neredeyse dünyevi olmayan, eşsiz bir kutsallıkla dolu sesiyle şöyle dedi:

"Canım Yarma, lütfen arkamı ilikler misin?"

Irene'in yüzüne, bu duyulmamış sevgi sözü karşısında öfkeli bir şaşkınlık ifadesi yayıldı. Madiganlar, gösterişli sevgi gösterilerini en iyi ihtimalle tam bir yapmacıklık, en kötü ihtimalle de neredeyse ahlaksızlık sayarlardı.

"'Sevgili Yarma?'" Kendine geldiğinde Irene alay etti. "Evet, sevgili. Dön, sevgili. Dik dur, sevgili. Bir dakika bekle, sevgili…"

Sissy sessizce durup konuşmamak için dilini ısırdı. Kendi kendine verdiği sözün 10. maddesini tutmaya öyle kararlıydı ki Irene'in elbisesinin düğmelerini iliklemeye başlamasının ne kadar sürdüğünü fark etmedi. Irene'in işe en alttan başladığını fark etti; Yarma, küçük kız kardeşini neredeyse çileden çıkardığı için bu yöntemi pek seviyor gibiydi. Düğmeleri insanı çıldırtacak bir yavaşlıkla ortasına kadar ilikledi, sonra keyfî bir kararla orada bıraktı ve bu kez en üstten başlamaya koyuldu.

Sissy, olup biteni zihninde takip etti. İş neredeyse tamamlanmıştı ki Yarma, pencere pervazında şans eseri düzleşmiş bir buz parçasını, bilerek açık bıraktığı küçük aralıktan içeri ustalıkla kaydırdı. Kurbanını hafifçe sarsıp buzun kıvranan bedeninden aşağı kayıp gitmesini sağladı; sonra Sissy dönüp üzerine atılmaya fırsat bulamadan kaçtı.

"10. madde de böylece yattı," dedi Sissy, rahatsızlıkla dans ederken içinden öfkeyle. "Fırsatını bulursam onu öldüreceğim, yapacağım şey bu. Öcümü alacağım, yoksa adım Sis Madigan değil."

İkizlerle paylaştığı odaya koşup döndü ve Bessie'nin beceriksiz parmakları acınası bir yavaşlıkla aşağı yukarı gezinirken, ıslak bir şehit gibi dikildi. Bessie'nin beceriksizliğine öyle çok katlandı ki, kendi kurallarının 3. maddesi ne derse desin, kendini onun elinden kurtarıp yalvaran gözlerle Florence'a döndü. Ama Fom, Split'in tarafındaydı ve Madiganlar arasındaki savaşın ahlak kuralları düşmana yardım edip onu teselli etmeyi yasaklıyordu. Sissy, dersini almış olarak Bep'in elinden hizmet görmeye geri döndüğünde, beceriksiz olduğu iması sarışın ikizi öyle incitip öfkelendirmişti ki – bu konuda, tıpkı hassas olduğu kadar alıngandı – Sissy sonunda Anne Teyze'den yardım istemeden önce ikisine de birer tokat attı.

Bunun ölümcül olacağını biliyordu.

"Babanla Irene hakkında konuşacağım," dedi teyzesi. Yatakta uzanmış, Fransızca bir kitap okurken yudumladığı kahvesinden

başını kaldırmıştı. "Ama iyi oldu, çünkü dün bu elbisenin bir gün daha giyilemeyecek kadar kirli olduğunu söylemiştim. Hemen değiştir…"

"Ama Anne Teyze, artık çok geç…"

"Bu elbiseyi değiştireceksin Sissy, yoksa okula gitmeyeceksin."

"Gitmeyeceğim! Çok geç. Geç kalacağım. Bu da bir puan kaybı demek, oysa bu ay…" Sissy birden yüce niyetlerini hatırladı. Sanki bütün dünya onu sözünü bozmaya zorluyordu.

"Cecilia!" diye emretti Bayan Madigan.

Sissy dimdik kesildi.

"Bu sabah okumamı yeterince böldün. Bir kelime daha edersen…"

"Ama Anne Teyze…"

"Duvara git Cecilia ve beş dakika boyunca sırtın bana dönük dur."

Gözlerinde şeytani bir parıltıyla – affedilmez bir şeyi yapmaya zorlanmaktan memnun olmuş birinin yüzündeki kadar umutsuzca tatmin olmuş bir ifadeyle – Sissy pencerenin yanındaki küstüm çiçeğine doğru yürüdü.

"Oraya değil! Zavallı bitki, senin yaramazlığınla birlikte acı çekiyor sanki. Şifonyerin yanına geç."

Sissy itaat etti. Gülünç duruma düşürülmesine duyduğu öfke, kendisi gibi mükemmeliyetçi birinin cezalandırılmasına duyduğu isyan ve okul sabahlarında zamanın ne çabuk geçtiğini bilmesi, onu dili tutulmuş hâlde bıraktı. Ama kâğıdı, boğulan birinin enkazdan kopmuş bir kirişe sarılması gibi göğsüne bastırdı. Hiç değilse 4. madde hâlâ bozulmamıştı. Kendi koyduğu emirlerden birini çiğnemekten merhametle kurtulmuştu.

Burnu yeşil duvar kâğıdına sıkıca dayalı, sırtı ameliyatla yarılmış gibi açık ve teyzesi kuruması için aralığa tıkıştırdığı havlu arkasında sallanır hâlde dururken, kahvaltıya giderken kapının önünden geçen Kate içeriye göz attı.

Kate'in boğuk, hemen bastırdığı kahkaha çığlığı, Sissy'yi titreyen etine banderilla saplanmış bir boğa gibi dönüp

savurdu. Kapıya baktı; boştu, ama dışarıdan aceleci ayak sesleri duydu. Kate ötekilere haber vermeye gidiyordu.

Anne Teyze'ye baktı. Sert kadın kitabını bırakmış, aynı kahkaha bulaşıcılığına kapılarak sessizce sarsılıyordu.

Sissy tek kelime etmedi. Tiksinti dolu bakışı – bir yetişkinin hiçbir şeyde komik bir yan bulacak kadar çocukça olmasına, teyzesinin kendi disiplininin etkisini böyle baltalamasına duyduğu tiksinti – ve duvar kâğıdından burnuna bulaşmış yeşil leke, Bayan Madigan'ı bitirdi. Artık bu utanç verici gerçeği, güldüğünü saklamaya çalışmadı. Duyulur bir kıkırtıyla güldü ve gözlerindeki sevinç yaşlarını silmeye koyuldu.

İşte o anda, Sissy Madigan'ın ruhuna demir girdi. Duvara döndü, boğazındaki kurdeleyi tutturmakta olan bir çengelli iğneyi alıp gevşek duvar kâğıdına şu yazıyı yavaşça ama kararlılıkla kazıdı:

Anne Teyze – domuz

Sonra rahatladı; beş dakika dolunca odadan öyle tavizsiz bir kibirle çıktı ki – burnu hâlâ yeşile bulanmış, sırtı hâlâ yarılmış, havlunun püsküllleri ardında asaletle sallanıyordu – teyzesi yeniden kahkahaya boğuldu.

Geç kaldığı için geri dönülmez biçimde bir puan kaybetmiş olması, Sissy'nin dudaklarını kararlı bir çizgi hâline getirdi. Geriye kalan doksan dokuz puanın her birini koruyacaktı.

Teneffüste, rakiplerinin yüreğine korku salacak bir dikkatle sırasında oturup coğrafya çalıştı. Öğretmenin masasındaki yerinde oturuyordu; öğretmenin onun dik başlılığına duyduğu sevgi ve Sissy'yi sınıf arkadaşlarının sözcüsü yapan liderliği, onu neredeyse krallara yaraşır bir yüksekliğe çıkarmıştı. Öylesine inceltilmiş kalemler kullanma ayrıcalığı vardı ki, düzgün yazmak bir angarya değil zevk hâline geliyordu. Elbette o sıralar moda olan süslü matematik kâğıdı biçimini de o bulmuştu; her soru, dikey ve yatay çift çizgilerin sırayla oluşturduğu küçük bir çitin içine yazılıyordu.

Ama iktidar ve mevkiyle gelen sorumluluklara dair tuhaf, vicdanlı bir duygu, Sissy'nin coşkulu sevincini dizginliyordu. Bu yüzden sınıfın şiddetli kıskançlığına rağmen o mevkiyi

koruyordu. Bu kıskançlık, katı bir puan düzeninden, küçük maden kasabasının seçkin havasında körüklenen rekabet ruhundan ve öğretmenliği, bir Japon beyefendinin ev hizmetini gördüğü gibi, geçici bir serüven sayan, üniversiteden yeni çıkmış genç bir öğretmenden besleniyordu.

Sınıf temsilcisi sıfatıyla Sissy'ye, öğretmen yaklaşan halka açık sözlü coğrafya sınavında hangi sınırların gözetilmesi gerektiğini danışmıştı. Nelerin "adil" sayılacağını açıklamıştı. Bu anlaşmayı, tartışmalı bir konuda uzlaşma sağlamak üzere düşman bir güçle görüşen bir elçi ciddiyetiyle yapmıştı. Ona göre anlaşma öylesine kutsaldı ki öğretmen o öğleden sonra sözünü bozunca, bu Sissy'ye indirilmiş bir darbe gibi geldi.

"Cecilia Madigan," diye sordu öğretmen, "dünyanın en yüksek dağı hangisidir?"

Sissy ayağa kalktı. Okuldaki ziyaretçilerin heybetli kalabalığı gözden kayboldu. Görebildiği tek şey, arkadaşlarının kendisine suçlayıcı bir dehşetle çevrilmiş gözleriydi. Onun kendilerine ihanet ettiğinden, yüksek mevkiini güvenilmez bilgiler aktarmak için kullandığından şüpheleniyorlardı.

"Lütfen Bay Garvan," dedi, öfkeden çok üzüntü taşıyan bir sesle. Cevabı bildiğini ustalıkla belli ediyor, ama öğretmenin bunu sormaya hakkı olmadığını da söylüyordu. "Bu soru Afrika haritasında yok."

Genç öğretmenin alnına bir kızarıklık yayıldı. Sissy, göz ucuyla, dudaklarının kenarındaki o ilk seğirmeyi gördü; bu, sınıf için bir tehlike işaretiydi.

"Dünyanın en yüksek dağı hangisi Cecilia?" diye sertçe yineledi.

Sissy bir an ona bakarak ayakta kaldı. Söyleyemediği her şeyi – sözünü tutmayanlara duyduğu küçümsemeyi, artık sonsuza dek sona ermiş hayranlığının yarattığı sarsıntıyı, incinmiş okul çocuğu sevgisini – öfkeli gözleriyle doğrudan öğretmene yöneltti.

Sonra oturdu.

"Bilmiyorum," dedi.

Öğretmen inanamayarak kitabından başını kaldırdı. Yüz puanın onunu bir anda kaybetmek… Sissy Madigan'ın, uğruna böylesine yiğitçe savaştığı ve kazanınca böylesine kıskançlıkla koruduğu on puanını.

"Bil – mi – yo – rum," diye küçümseyerek yineledi Sissy.

Öğretmen soruyu başka bir kıza yöneltti. Ama sıradaki kıza soruyu sorarken Sissy, gözleriyle o kıza başka bir soru sordu.

"Bir grev kırıcı mısın?" diye meydan okudu kararlı bakışları. "Bir sınıf arkadaşın ilke uğruna acı çekerken bundan yararlanacak mısın? Sınıfını savunmaya cesaret edemeyen bir korkak mısın? Ve – öyleysen benden ne göreceğini biliyor musun?"

"Bil – mi – yo – rum," diye kekeledi kız.

Sissy'nin yüzünde zafer parladı. Dağ silsilesinin bir zirvesinden ötekine yayılan gün doğumu gibi yayılıp parladı bu zafer; inat dağlarını aşıyordu. "Bilmiyorum" – "Bilmiyorum" – "Bilmiyorum" – grevcilerin savaş narası sıra boyunca ilerledi. Öğretmen, okulunun gözde öğrencileri tarafından herkesin önünde küçük düşürülmüştü. Kıvranıyordu ama soruyu her kıza sormayı sürdürdü; sıranın sonundaki Irene'e gelinceye dek.

"Dünyanın en yüksek dağı hangisidir?" diye sordu; artık yalnızca görevini yerine getiriyordu.

Ama Irene, onu hayrete düşürerek ayağa kalktı ve kasabanın yamaçlarına tutunmuş olduğu dağa pencereden baktı. Sonra cevap verdi:

"Davidson Dağı."

Sissy'nin kendi kız kardeşinin ihanetine duyduğu dehşetin hemen ardından gelen şiddetli sevinç, okulun bitiminde onu heyecandan titrer hâle getirdi. Kızlar şapkalarını takarken giyinme odasında, öfkeli destekçileri arkasından gelirken Irene'e doğru yürüdü; kendini intikam peşindeki bir Brutus gibi hissediyordu.

"Sen sinsi birisin, Yarma Madigan! Korkaksın, hem de… hem de aptal bir korkak. Sınıfına ihanet edip bundan yararlanacak kadar bile akıllı değilsin; yine de puan kazanmak yerine kötülük etmeyi tercih ediyorsun. Sana kimse güvenemez.

Değişken İpek, işte busun sen; hep renk değiştirir, asla sağlam durmazsın! Senden nefret ediyorum! Değişken İpek! Değişken İpek!"

"Değişken İpek! Değişken İpek!" diye tempo tuttu Sissy'nin taraftarları.

Küçük giyinme odası kalabalığın narasıyla çınladı. Bu sözlerin öyle derin bir anlamı vardı ki Irene'in rengi soldu, geri çekildi.

Ama yalnızca bir anlığına. Madiganlar uzun süre ürkek kalmazdı. Klanın yamaçtaki eski evlerinde sürdürdüğü şiddetli aile kavgaları, bir Madigan'ı çabuk karar verir ve kararlı kılardı.

"Aptal olan sensin Sissy! Benim verdiğim cevap onu, senin cevap vermeyi reddetmenden daha çok kızdırdı."

Sissy yüzünü inceledi. "Ama… sen…" diye kekeledi.

"Elbette biliyordum! Şimdi aptal kim? Onun… olduğunu bilmediğimi mi sanıyorsun?"

"Ne? Ne?" diye yineledi Sissy, kız kardeşi duraksayınca.

Irene aşağılayıcı biçimde burnunu kaldırdı. "'Bil – mi – yo – rum,'" diye alay etti ve başarıyla kaçıp gitti.

Francis Madigan, dört yaşından kırk dört yaşına uzanan yaşlarda yedi kadının oturduğu masada, uzun bir odada yemek yerdi; masadaki tek erkek oydu. Ailesindeki kızların sayısının birikerek bu denli artması, isteklerine öyle büyük bir hakaretti ki, bu dertten duyduğu memnuniyet neredeyse bir yakınma olarak bütünüyle doğrulanmış olmasından geliyordu.

Başkalarının yakınmalarını çarpıp parçalayacağı bir kalkan olarak kendi yakınmasına ihtiyacı vardı. Elinde daha somut bir şikâyet kalmayınca, kızlarıyla dolup taşan evini gösterirdi. Felaketinin bütün boyutlarını en çok yemek saatinde kavrıyor gibiydi. Masanın başına geçerken öfkeli bakışları, yüksek sandalyesindeki Frances'ten başlayıp sıra boyunca ilerler, ikizleri geçer, Cecilia, Irene ve Kate'in üzerinden kayar, sonunda Bayan Madigan'ın iyi huylu, sakin yüzünde dururdu. Kız kardeşinin sakinliği, başarısız erkeklerin en huysuzu ve Madiganların babası için sürekli bir hakaretti; bakışlarını bitirip oyma bıçağını eline alırken çıkardığı homurtu, Sissy sekiz yaşındayken bir akşam o

evde bulunmadığı sırada bunu taklit edip herkesi kahkahaya boğmadan çok önce, Madigan tarihinin unutulmaz bir parçası olmuştu.

Ama o akşam Sissy, babasına göze çarpacak denli saygılı davrandı. Ötekiler sandalyelerine üşüşür, Çinli hizmetkâr Wong her şeyi aynı anda masaya koymak için telaşla etrafta dolaşırken, babasının oturmasını bekleyerek dikkat çekici bir biçimde kıpırtısız durdu.

Bakışları üzerine çevrildiğinde hâlâ nazikçe bekliyordu. "Otur Cecilia!" diye kükredi. "Dikilip ne bakıyorsun?"

Sissy oturdu. Öyle bir aziz gibi davranıyordu ki Irene'in alçak sesli, sevinçli kıkırtısına açıkça içerlemedi. Babasının gözdesi kanarya Dusie'ye nazikçe ilgi göstermeye başladı; oysa şımarık ufaklığın masanın etrafında dolaşıp istediğini yemesinden nefret ediyordu.

Madigan, kendine dönüp baktığı ender anlarda, bir oğula gösterebileceği şefkati insan soyundan daha talihli türlerin erkek yavrularına verdiğini söylerdi. Koca Newfoundland köpeğiyle iri kedi düzenli olarak yemeğe gelirdi. Madigan'ın sevgisini, boyu bir köpek kulübesi kadar olan kafesini kendi elleriyle duvara çaktığı kuşlarla paylaşırlardı. Kuşlar, genç Madiganların akşam yemeğindeki gürültüsüne rakip olacak çılgınca bir şarkı cümbüşüne tutuşurlardı.

Madigan, bu tiz senfoni sayesinde kızlarının seslerinden korunarak köpeğini, kedisini ve en sevdiği kanaryasını beslerdi. İnsanlarla, kız dolu dünyadan duyduğu tükenmez tiksintinin işareti olarak başını bir eline dayamış, öteki eliyle de hızla yemek yerdi.

Bu duruş, Madigan kadınlarının dilini çözmeye yarayan işaretti. Genellikle hepsi birden konuşmaya başlardı; ama o akşam, Irene konuşana kadar onları suskun tutan bir anlaşma var gibiydi.

"Baba'ya karşı bu kadar sabırlı olduğunu görmek beni sevindirdi Sissy," dedi yumuşakça.

Üçüncü kızı, tedirginlikle Madigan'a baktı. Ama babası kabuğuna çekilmişti ve ona orada ancak bir felaket ulaşabilirdi.

"Niye –" dedi, şaşkınlıkla. "Niye – ben –"

"Onunla geçinmeye çalışacağına söz ver," diye ısrar etti Yarma, keyifle.

"Bir de somurttuğumda öfkemi denetlememe yardım edeceğine, benimle alay edip beni kışkırtmayacağına," diye tekrarladı Kate.

Sissy bıçakla çatalını bıraktı; elleri öfkeyle değil, dehşetle göğsüne gitti. Hışırdayan vasiyetname yok olmuştu!

"Yarma! Sen –"

"Benimle geçinmeye çalış, olur mu Sis, şeytan olsam bile?" diye sırıttı Yarma.

"Bize de iyi örnek ol, Sissy," diye cıvıldadı ikizler.

Sissy soluğunu tuttu.

"Ağabey Fwank'a küçücük bi annelik et," diye peltek peltek konuştu bebek; ona büyük ablası yol göstermişti.

"Bir de cebimden şeker çalma, olur mu Cecilia Morgan?" diye yalvardı en büyük ablası.

"Bir de –"

Sissy havaya sıçradı; iyi niyetinin nankör yararlanıcılarının bu alayları sanki onu gerçekten yukarı kaldırmıştı.

"Yerine otur, öküz!" diye gürledi masanın başından gelen ses.

Madiganlar arasında birine öküz dendi mi, suçlu her zaman sesini keserdi; hakaret kız kardeşlerini sevindirse bile. Ama Sissy o gün fazlasıyla dayanmıştı – güne başlarken sahip olduğu kusursuz kutsallığı hep hatırlayarak.

Hıçkırık, yakınma ve titrek bir meydan okumanın aynı anda dile geldiği anlaşılmaz bir sözle sandalyesini itti ve odasına kaçtı. Orada içini döke döke, uzun uzun ağladı; ta ki gözyaşları ancak bilinçli bir irade çabasıyla ortaya çıkarabildiği bir lükse dönüşene kadar. Sissy, yeterince ağlayamamasına hep üzülürdü. Yarma şimdi saatlerce yüksek sesle ağlayabilirdi ama Sissy'nin keder kuyuları çok geçmeden kururdu.

Yine de gözyaşları üçüncü Madigan'ı her zaman sakinleştirirdi. Bir süre sonra kalktı, yüzünü yıkadı, saçlarını geriye doğru taradı ve başının yanından saldırgan bir açıyla dışarı çıkan sıkı bir örgü yaptı; tek başınayken örgüyü ortadan

düzgünce sarkıtmayı bir türlü beceremezdi. Bu ona tam bir huzur ve pişmanlığının arınmış olduğu duygusunu verdi; ruhunu da dünyayla sakince yüzleşecek kadar yükseltti. Her ne kadar acı deneyimleri, Madiganlar arasında şakaların ne kadar uzun sürebileceğini ona öğretmiş olsa da.

Sonunda yatağının yanında diz çöktü. Onun kuşağından hiçbir Madigan'a dua etmesi öğretilmemişti. Babalarının saldırgan kuşkuculuğu – kendi gençliğindeki aşırı dindarlığa bir tepki – onu dinî uygulamaların açık sözlü bir karşıtı hâline getirmişti. Ama şimdi Sissy'nin duygusal, kendinin fazlasıyla farkında olan ruhu, sözcüklerle dua etmeye acil bir ihtiyaç duyuyordu.

"Ey Tanrım," diye yüksek sesle yalvardı, "hepsini – Number 10'u bile – yanımda tutmama yardım et; Yarma'ya ve şeytana rağmen. Yardım et –"

Arkasında kapının açıldığını duydu.

Bir sıçrayışta yatağa girdi; hâlâ bütünüyle giyinikti. Yorganı boynuna kadar sıkıca çekip dünyanın en derin uykusundaymış gibi bekledi.

"Seni küçük sersem!" dedi Madigan; ağır sesinde hafif bir gülme belirtisi vardı. Kızarmış yanaklarına sert olmayan bir el koydu. "Diz çöküp öteki budalalar gibi başını eğmek istiyorsun diye umurumda mı sanıyorsun? Doğanda varsa – ki kadın olduğuna göre öyledir herhâlde – dua et, hayır duası da seninle olsun!"

Sissy'nin şimdiye kadar aldığı baba hayır duasına en yakın şey buydu ama rolünden vazgeçmesine yol açamayacak kadar temkinli bir küçük oyuncuydu. Babası da sözlerinin onu nasıl etkilediğini görmek için beklemedi. Ağır ayak sesleri odasından geçip kendi odasına gitti ve kapı arkalarından çarpılarak kapandı.

Bir an sonra Sissy ayağa fırladı; bir an daha geçti, giysilerini çıkarmış, mumunu söndürmüş ve yeniden yatağa girmişti. İkizler odaya girdiğinde neredeyse uykuya dalmıştı ama Bessie yastığının altına hışırdayan bir kâğıt parçası kaydırırken derin uykudaymış gibi yaptı. Oda yeniden sessizleşir sessizleşmez parmakları kâğıdı açgözlülükle kavradı.

Ne olduğunu biliyordu – sadık küçük Bep'in düşmandan geri aldığı, kendisiyle yaptığı kıymetli anlaşmaydı bu. Varlığının verdiği huzurla öylece yattı; yavaş yavaş, ağır ağır gerçek uykuya dalmak üzereyken keskin, acı veren bir düşünce, zihnine saplanan kaçınılmaz bir iğne onu uyandırdı. Number 9'du bu. Bütün gün piyanoya dokunmamıştı.

İyi niyetlerini ısrarla hatırlatan şeyden parmaklarını sitemkâr bir şekilde çekti, sonra kararlılıkla ona sırtını döndü ve uyuyormuş gibi yapmaya çalıştı. Ama anlaşmasının çiğnenmiş her maddesi sanki bir sesle konuşuyor, hepsinin üstüne Number 9'un henüz geç kalmadığını hatırlatan sesi çınlıyordu.

Sissy sonunda yorgun argın kalkıp Meksika yorganını omuzlarına aldığında ev sessizdi. Genç Madiganların hepsi yatmış, büyükler de güvenle odalarına çekilmişti.

Başının bir yanından kısa, sert bir örgü çıkan ve müziğe hiç hevesi olmayan küçük bir Azize Cecilia, karanlıkta eski kare piyanonun başına oturdu. "La Gazelle" söz konusu bile olamazdı: lambası yoktu ve yeni "parçasının" trillerini ve pasajlarını hâlâ ezbere bilmiyordu. Ama müziğinin önünde açık duran Düşes'in ucuz romanını okurken gelişigüzel çaldığı parmak alıştırmalarını ve gamları çalarak yine de kendini bir ölçüde telafi edebilirdi.

Kimsenin duymaması için çıplak ayağını yumuşak pedala basarak Sissy çaldı. Ortalık karanlık ve çok sessizdi; madenlerin yumuşak, titreşen uğultusu geceyi doldurup dinginleştiriyordu. Bazen yakalanma korkusuyla yüreği duracak gibi oluyor, bazen de gecikmiş, olağanüstü iyiliğinin görkemli biçimde ortaya çıkmasını özlüyordu. Çıplak ayağı soğuk pedaldan kayıyor, tuşların ses çıkarmasına fırsat vermeden yeniden pedala uzanıyordu.

Sissy ne kadar süre çalıştığını ya da kendisiyle Number 9'un gönlünü almayı başarıp başaramadığını hiç bilemedi; çünkü sonunda tuşların üzerine kapanıp uyuyakaldı ve boğuk bir çığlıkla "Şe şeytan! Şe şeytan!" diye haykıran bir sesle uyandı.

Doğaüstü her şey için tek bir adı olan Çinli Wong'du bu. Çin Mahallesi'nden dönerken piyanonun yakınındaki cam

kapının önünden geçiyordu; tuşların üzerine eğilmiş, uzun beyaz giysiler içinde narin bir siluet gördü.

Sissy başını kaldırdı; hâlâ uykulu olsa da başına geleceklerden korkacak kadar ayılmıştı. Kapıyı ardına kadar açıp Wong'a durumu anlatmak için peşinden koştu, ama bu kovalamaca Wong'un bunun kötü niyetli bir görev – yeryüzündeki şeytanın işi – olduğu inancını yalnızca pekiştirdi. Wong dehşet içinde uludu. Yeryüzünde, kaçtığını sandığı şeyden daha çok korktuğu tek bir varlık vardı; mantıken o varlık, O'ndan daha güçlü olmalıydı. Canını tehlikeye atarak geri döndü, titreyen Şey'in yanından fırlayıp açık kapıdan içeri daldı ve doğruca efendinin odasına koştu.

Sissy'nin onu izlemekten başka çaresi yoktu.

"İyi olmak istemiştim," diye inledi Sissy, sinirleri bozulmuş halde; Anne Teyze, gecelikleri içindeki heyecanlı Madigan kalabalığının önünde ona sorular sorarken omzundan tutuyordu.

Ama yardım beklenmedik bir yerden geldi. "Çocuğu rahat bırak, Anne," diye hırladı Madigan; gecelik takkesi olarak giydiği yün iç çamaşırını düzeltti. Sonra Sissy'yi kollarına alıp yatağına taşıdı.

"Baba kuzusu! Babasının bebeği!" diye mırıldandı Irene, sırtının arkasında alaycı bir dansla.

On bir yaşının bütün ağırbaşlılığına rağmen çocuk gibi taşınmasına içerleyen, ama babasının sevgisini kazandığı için de akıl almaz ölçüde mutlu olan Sissy, omzunun üzerinden mahcup, gülümseyen, uykulu bir yüzle bakıp fısıldadı: "Ekşi üzüm, Yarma, ekşi üzüm!"

Daha sonra, karanlığın ve babasının kollarında yatağa yatırılmanın tuhaf duygusunun verdiği cesaretle Sissy, onu bir an yanında tuttu.

"Erkekler, kâğıda tutamayacakları sözler yazınca ne yaparlar, Baba?" diye fısıldadı.

"Ah, uyu artık çocuğum! İflas ederler herhalde."

"Peki… peki kâğıda ne olur?"

“Senin böyle şeylerden haberin ne, umurunda ne? Bu gece uyuyacak mısın artık?”

“İflas etmiş birinin kâğıdı elinde olsaydı,” diye yalvardı, gitmek üzere dönen babasının elini yakalayarak, “onunla ne yapardın – lütfen, Baba?”

“Ne yapacağım, yırtıp atardım, sersem kız.”

Sissy yatakta doğrulup heyecanlı sesiyle, inanılmaz bir sevinç içinde, titreyen, birçok kez katlanmış bir kâğıt parçasını havaya kaldırdı.

“Benimkini al, iflas etmişim gibi yap – lütfen – ne olur!”

Madigan’a göre bütün çocuklar – özellikle de kendi çocukları – anlaşılmaz yaratıklardı; bir kapris daha, onları anlayamamasını pekâlâ daha da kötüleştiremezdi. Sabırsızca “Hadi, hadi!” diyerek kâğıdı elinden aldı ve ortadan iki kez yırttı.

Parçalar yere süzülürken Sissy’den uzun bir rahatlama iç çekişi yükseldi. “Ne iyi bir babasın!” diye mutlu mutlu mırıldandı ve Ferisî olmak yerine huzur içinde iflas etmiş biri olarak uykuya daldı.

Okumaya devam edin: Madiganlar

Bu, Library of Alexandria’dan Madiganlar kitabının ücretsiz önizlemesidir.

Kitabın tamamını ve 200.000’den fazla kitabı 90 gün ücretsiz okuyun ve dinleyin:

https://libraryofalexandria.com/tr/products/the-madigans